

PÁR SLOV K LITAERU 01/22

• Z LitAera mě naprosto fascinuje rodinná **ševcovská sága**. Nepotřebuju víc než ty tři texty, fantazie se rozběhla naplno. Nic navíc a všechno podstatné. Díky, **Dano**.

Že zůstal **zubní kartáček** doma, mě nepřekvapilo, ale pobavilo. Je to pecivál.

Špatné povídky nedokážu dočíst, jak jsou špatné. Tolik zbytečných písmenek. Tož tak, *Daniela*

• Paradoxně se mi nejvíce líbily špatné texty. **Muž, který skoro zaspal na pracovní pohovor** a **Ako fénix**. Oba texty mi přišly vtípné a představovala jsem si je jako divadelní hru, což by skvěle fungovalo. Dále pak slovesa **Na návštěvě hlad**. Představovala jsem si, že by bylo zajímavé to zarapovat. Jediné, s čím jsem měla trochu problém, byl špatný příběh **Dvě kočky jednou ranou**. Je to nejspíš subjektivní - nechťelo se mi číst špatný text, co je tak dlouhý a bez odsazení. *Anna*

• **Pracuje v marketingu (Daniela Peterová)** - Tento LOV SLOV mne zaujal nejvíce, díky volbě a poskládání sloves na mne čísel z textu opravdová bezmoc člověka, který tuto práci musí dělat. A dělá jí proto, že jinou možnost nemá.

Kritiku bych snesla na svůj špatný text, protože jsem do něj chtěla promítnout všechny možné chyby a nakonec je velmi dlouhý. Naopak text **Žižkovský lumbersexuál** je skvělý, **Terka** ve velmi krátkém textu dokázala mnohem více než já, oceňuji nepoužívání sloves v některých větách, dodává jim to pravý říz, chápej, je to ze života.

A v neposlední řadě bych chtěla ocenit závěr Drabble Moniky, **Dobry byznys plán**, za mne vyústění, které je vtípné a perfektně využívá možnost použít slovo v různých významech. *Lenka*

• **Lenka Kružíková - Dvě kočky jednou ranou** - Když jsem četla Tvůj text, se mi za balkónovými dveřmi prošla sousedova kočka, to mě docela pobavilo. :D Velmi vtípné.

Daniela Peterová - Bez naděje - Tak ten závěr mě docela dostal, super

Monika Kotrbová - Muž, který skoro zaspal na pracovní pohovor - Skvělý spád příběhu.

Monika Kotrbová - Münchhausenovy námluvy - Za mě asi nejlepší Lov sloves. :)

Lenka Kružíková - Nový vlastník - Hezký spád příběhu. Jen mě napadlo, v jakém pracovním vztahu byli dříve Michal a Jarďa. :)

Anna Zítová - Šachy a láska - Při čtení jsem si vybavila dívčí romány Lenky Lanzcové, jako malá jsem je hltala. :D *Terežka*

• Při pročitání textů jsem z nás měla moc velkou radost, jak se nám to vydařilo a že jsme docela dobrá literární parta! Z textů pro **Drabble** mě nejvíce zaujal ten **Danky - Bez naděje**. Líbí se mi, jak si umí (nejen v tomto textu) hrát se slovy a jak dokáže navodit tu správnou a místy mrazivou atmosféru i v příběhu na 100 slov, v kterém přitom nic nechýbí ani nepřebývá.

U **lovu slov** bych ráda vypíchla text **Terezy - Na návštěvě hlad**, kdy ze zdánlivě obyčejného námětu dokázala jen za pomoci sloves vytěžit obraz bohatého (skoro) společenského večera. Jednotlivá slovesa tak nepůsobila, že jsou jenom proto, aby byla, ale že v příběhu mají své právoplatné místo.

Královsky jsem se bavila u **špatných textů** Terezy a Soňky a tajně si přeji, aby nebyly nikdy přepracovány. Trošku mi chyběla větší dynamika u Lenky příběhu o dvou kočkách, ale možná je to tím, že mi hlavní postava byla do morku kosti nesympatická (a vlastně i všechny postavy vedlejší). Musím ale ocenit vtípný nadpis! *Monika*

LitAero 2 / Jaro 2022 – Prostředí v příběhu

Sestavil: *Matěj Thomka pro literární workshop – Kurz tvůrčího psaní a scenáristiky*

Autoři: *Bačiková Soňa, Brabcová Markéta, Kašparová Tereza, Kotrbová Monika, Kružíková Lenka,*

Peterová Daniela, Schiller Karel, Zítová Anna

Neprošlo jazykovou a pravopisnou kontrolou.

VĚCI, KTERÉ PŘEKVAPÍ

Daniela Peterová

Lékárna plná zpěvavých ptáků

1.

V barokní lékárně U Granátového jablka vyplňují regály desítky dřevěných a porcelánových nádob, plné drčených švábů, sušených stonožek a vzácného prášku z lebky oběšence. Mramorová podlaha je do posledního místa zaplněná prázdnými klíčkami.

Na táře se objevuje tepaná zlatá mísa, zdobená arabskými ornamenty.

Otevřeným oknem přilétají barevní ptáčci, štěbetají, do vzácné mísy pouštějí cizokrajná semínka, rostlinky zaplní celou místnost, a dokud ptáci ve svých klecích zpívají, kytky rostou.

Nad ránem nastává ticho, všechno zelené usychá, drolí se, jemný vánek z křídel mizícího hejna smetá všechno do nádob a na dveře ťukají první pacienti.

2.

Hrad Sandštejn je nedobytný, starý palác je chráněn silnou zdí s pětící bran, na jihu s mohutnou okrouhlou věží s množstvím bašt a rozsáhlým systémem vnitřního i vnějšího opevnění.

V srdci stavby, na prvním nádvoří velkolepého renesančního paláce, leží na kamenné dlažbě tepaná zlatá mísa, zdobená arabskými ornamenty.

Z kalného nebe se snáší hejno barevných ptáčků, štěbetají a jeden přes druhého pouštějí do mísy cizokrajná semínka.

Drobné mrhnutí přechází v hustý a vytrvalý déšť, semena bobtnají, klíčí, derou se z mísy, natahují se za světlem, rostliny zaplňují nádvoří, nahlížejí do oken v prvním patře, prorůstají pod krovy a zvedají střechu.

Z obytného patra pro služebnictvo se ozývá hlasitě „Fuj, už zase bude k obědu špenát!“

3.

V barokní lékárně U Granátového jablka vyplňují oficínu desítky původních dřevěných a porcelánových nádob, plné drčených švábů, sušených stonožek a vzácného prášku z lebky oběšence. Zbylý volný prostor zaplnily klece plné štěbetajících barevných ptáčků.

Tělem ukřížovaného Krista, který na prostor shlíží z malovaného stropu, prolétá na táru podlouhlá střela, jejíž tvar napovídá, že šlo o hypersonický systém.

Nastává ticho, zdi se drolí, silná tlaková vlna rozmetává zbytky civilizace, vzduchem poletují peříčka.

Na žádné dveře už nikdo nezaťuká.

Tereza Kašparová

Koledy

I. Mrazivá klavírní síň

Mé zmrzlé ruce tančí po klávesách. Uši posluchačů zahřívám vánočními koledami. Přes okna beze skel se na nás sneslo hejno holubů, přinesly tu správnou vánoční atmosféru. Rozesadily se na každém z nás a zahřívaly svými křídly. „Sletěli Andělé,“ neslo se sálem.

II. Vánoční krmítko

K svátečnímu obědu zasedla celá naše rodina. Hraji nám na klávesy vánoční koledy. Bratr otevírá okno a nad stůl se k nám snáší páreček sněhobílých holubů. Babička s dědečkem je hbitě chytli a vykrotí jim krky. „My raději nadívaná holoubátka než kapra.“

Lenka Kružíková

Michelinská hvězda

I. Veganské bistro Cafe de Paris

„Eto vkusno!“ vykřikl Ivan. V ruce držel nožičku králíka. Byla celá bílá, pomalu se mu v prstech rozpouštěla pod paprsky zapadajícího jarního slunce. Tmavá čokoláda ve vyhlášeném bistru Cafe de Paris už po obědě došla. „Mohli byste mi zavolat šéfkuchaře?“

II. Ruská lodní restaurace Aurora

„Ja eto ljublju!“ usmál se Ivan a ukončil probíhající hovor: „Da, ja znaju, što dělat.“ Z vidličky mu z nohy králíka pomalu odkapávala svíčková. Ivan odhodil nohu a vydal se k bistru na druhém břehu Seiny. Zakázka byla jasná, cena nesmí zůstat ve Francii. Nikdo nemůže být lepší než my.

III. Veganské bistro Cafe de Paris bez šéfkuchaře

„Eto tože vkusno!“ zamlsal Ivan. Na stole ležely v misce modré oči s černými zorničkami uprostřed, pomalu z nich odkapávala bílá tekutina. Bez očí už nikdo nic neuvaří, ani tmavou čokoládu. Ivan si pečlivě utřel krvavé ruce do ubrousku, slunce v barvě jeho rukou zrovna zapadalo. Byl poslední, kdo u francouzských kolegů dojedl vyhlášenou pochoutku.

ŠPATNÝ TEXT

Markéta Brabcová

Kdo jinému jámu

„Kdo jinému jámu kopá, sám do ní padá, poručíku Kryso“ pronesl kouzelník Dobromil.

Atmosféra mezi houbaři by se v ten moment dala krájet. Poručík Krysa neměl čisté svědomí a kouzelník Dobromil to věděl. Věděl to už delší dobu, ale teď byla ta správná chvíle to vyslovit a on to řekl. Na Divokém Západě už tou dobou mnoho čestných houbařů nezůstalo. No, zeptejte se sami sebe. Sáhnete si do svědomí! Cítíte houbařský kodex, i když se ostatní nedívají?

Kolik oblastí jste vybírali do posledního hříbu, protože ta vaše smaženice je přece důležitější a potom rychle dupli na pedál, když jste zpoza křoví pozorovali nadrženu babičku s košíčkem. Kolik bedel jste vytrhli s kořenem, protože se vám s tím nechtělo pižlat.

Aneb, kdo jsi bez viny, hoď první kamenem, že! Zajímavé morální dilema. Ale kouzelník Květoslav José Maria Dobromil takovým houbařem byl a poručík Krysa tedy fakt nebyl.

Najednou si poručík Krysa vzpomněl na zážitek ze svého brzkého mládí. Ta věta mu připomněla, co mu někdy dávno řekl jeho otec, nadporučík Krysa. Řekl mu „Kdo jinému jámu kopá, sám do ní padá, poručíku Kryso!“

Byla to ta stejná slova. Jakoby se historie opakovala. Co vůbec znamená historie? Neprožíváme vlastně pořád dokola jeden a ten samý den s tím, že každé ráno máme šanci býtí tím stejným, ale lepším člověkem? Není čas jen výmyslem lidstva pro odvedení pozornosti od neúprosné tíhy konstanty přítomnosti?

Najednou Poručík Krysa zvolal „Carpe diem, šmejdi šmejďáckí!“ a vzal roha i s nákladákem naloženým košíky všech přihlížejících čarodějních pistolníků.

„A máme po piči, pánové,“ zamumlal si pod vousy děd Rostislav Čtvrtlák Vševěd. Byl to smutný okamžik. Takhle smutno houbařům dlouho nebylo. Bylo jim nejméně tak smutno, jako když se rozhodnete, že zkusíte doběhnout tramvaj a pak vám zavrou před rypákem.

25 SLOV

Daniela Peterová

Válka je vůl

Čtvrtek, 3. 3. 2022.
Než jsem si pustila nejnovější zprávy, nalila jsem si dvojitou whisky. Odešli do krytu. Předtím si vyfotili svět, který skončí. Kurva!

DRABBLE Z PRVNÍ VĚTY

Tereza Kašparová

Zadostiučinění

Michal Risman si odplivnul, zachmuřeně hleděl na poničený dům. Ale namísto smutku cítil úlevu. Už se přes plot nebude muset nikdy dívat, jak vypadá štěstí!

Za závojem prachu zahlédl dětské hračky. Na stěně, která jako jediná nešla k zemi, visely fotky s radostnými vzpomínkami sousedovy rodiny.

„Michale! Proč?“ otázel se ho zděšený soused svírající v náručí své děti a ženu.

„Teď jsme na tom všichni stejně zle. Vy nemáte kde bydlet a já pro koho žít.“

Muži na sebe hleděli.

„Jsi blázen!“

Až když zaslechl policejní sirény, uvědomil si, že kamion odvezou do šrotu a jeho čeká vězení.

Monika Kotrbová

Pylová obezlička

(STOPKY, BATOH, VEKA, BROSKEV, CIGARETA)

Sešli se na pampeliškovém háji. Ona nasávala atmosféru momentu, on broskvový kouř z elektronické cigarety.

„Tady je tak krásně, jako by každý kousek země pokrývalo tisíc malých sluncí. Včera večer přšelo, cítíš to? Takhle voní jaro!“ usmála se na něj.

Vybalil z batohu věku se salámem a zakousl se. Zklamaně protočila oči.

„Tak pojď, ať to máme za sebou,“ zavelela. Společně se přiblížili k zemi. Ona se spokojeně zachumlala do pampeliškového prachu, on se snažil najít co nejméně kontaktní polohu se zemí.

Nastavené stopky vyslaly jasný signál, uběhlo deset minut.

„Tak vidíš, alergií nemáš, zítra sekáš trávník ty,“ uzavřela vítězoslavně.

Bordel v posteli

Lenka Kružíková

(ENDEMIT, FLAŠKA, INKOUST, JÍDLO, OBRAZ)

Na flekatém koberci politém vínem se válela poloprázdná flaška. Bylo ráno. Ležela jsem nahá na zmuchlaném povlečení a pod zády mě tlačily zbytky jídla.

Zkoumala jsem obraz, byl připevněný na stropě. Sklo odráželo tvář. Nepoznávala jsem se. V uších mi zněla prázdná slova: „Miluji tě.“

Snažil se mě přesvědčit týden co týden každé úterý. Od té chvíle, co si mě koupil. Neuspěl.

Po každé, když se objevil, připadal mi tak tmavý, jakby na něj někdo vychrstnul inkoust.

A já, endemit přenesený z Evropy do prostředí, kde rozhodně nemůže přežít, raději odolávala lásce, v pokoji bordelu zastrčeném ve špinavé ulici Šanghaje.

Daniela Peterová

Teplouká nora vystlaná kožešinou

(BROKÁT, HLADOMORNA, IZOLACE, PADACÍ MOST, TMA)

Nad námi stával hrad. Zdál se nedobytný, starý palác chráněný mohutnou zdí. Jen přítel směl přejet přes padací most.

Po mnoho generací mojí předkové jako noční stíny užívali hodovních sálů i plných spíží.

Vídali muže bránit sídlo. Ženy v brokátu. Slýchali nářek z hladomorny. Slábl, ustal. Cítili lákavou vůni pečíněk.

Sami trávili dny spánkem, v přátelské tmě, izolování od nebezpečného světa lidí.

Po náletu hrad ztichl. Neržáli koně, nekokrhali kohouti, po nádvořích neklapaly podpatky, milenci se neobjímali v temných koutech.

Zdi zůstaly stát, z hradu zmizel jen život.

Moje psí děti žijí v teploučké noře vystlané kožešinami, hluboko pod sklepením.

JAK JE SLYŠET PŘÍBĚH

Soňa Bačiková

Nechcené zachraňovanie

„Premýšľal som o dôležitosti bytia. Voda z kohútika naplňoval vaňu a zároveň moju hlavu myšlienkami. Stačí nechať hlavu pod vodou. A mal by som pokoj.“

„Čo vás prinútilo vynoriť sa?“ spýtala sa ma terapeutka.

„Mal som chuť na kávu a sľúbil som jej, že sem prídem. Že budem pokračovať, že to nevzdám. Prepáčte, môžete zavrieť to okno, rušia ma zvuky z ulice a neviem si utriediť myšlienky.“

Zostalo ticho. Sedeli sme a len na seba pozerali. Zobrala zo stola lyžičku a začala ňou ťukať o šálku. Neskutočne otravný zvuk. Nepovedal som jej, že ma ten zvuk privádza k nekontrolovateľnej zúrivosti. Zenovo som zostal sedieť a pridával som si k tomu zvuk bong. Často myslím na veci, ktoré nedávajú zmysel.

„Čo by vám žena povedala, na to, že ste prišli?“

„Neviem, asi len to, že všetko nechávam zájsť do extrému.“

Navrhla mi ďalšie sedenie. Odmietol som. Sadol som do auta.

Karel Schiller

Kampa

Vodník Purkrác, měl náročný den a doma si chtěl odpočinout. Na stůl mu žena připravila jeho oblíbené ropuchy obalené v karamelu a k tomu horký pulčí koktejl.

Pán vod usedl, ale něco ho pořád rušilo. Nemohl přijít na to, co by chtělo překazit jeho odpolední lenošení.

To budou pracovníci, kteří jim opravují mlýn, a jeho paní Blekule si na ně stěžuje.

Purkrác se beze slova zvednul a z podvodního domu zamířil rovnou na hladinu,

Uviděl najaté síly, nákladní automobily, nářadí a všechny zvuky bourání, rozbíjení a rourácení jsou slyšet naplno a dávají smysl.

Chlapík se sbiječkou boursal kus chodníku, co stál nad kotvou mlýna. Všiml si zelené hlavy nad hladinou a začal vrískat.

Předák stavby se podíval do vody: „Chlapi, nelekejte se, pro něj tady pracujeme!“

Vylekaní dělníci ale už prchali, a jejich šéfovi se je nedařilo zastavit.

Zaměstnavatel Purkrác se ponořil pod hladinu a plaval domů.

„Sice jsem robotinu rozehnal, ale v klidu si můžu vychutnat svůj zasloužený odpočinek,“ řekl manželce.

A Blekule bylo jasné, že bude muset najmout opět jinou firmu.

Daniela Peterová**Na cestě**

Zvědavá pospíchám z hor dolů. Nezastavuju. Poskakuju, hopsám, občas se zatočím a všem překážkám se dokážu vyhnout. Veselá cesta.

Něco je jinak. Civilizace. Svírá. Tlačí. Ze všech stran. Tma, úzko. Olověný stěny kolem. Bojím.

Úleva, zase volná. Bílá barva. Vůně ve vzduchu. Vnímám světlo. Teplý tělo. Zkoumám, obtáčím ho, vnikám všude. Splýváme.

„Fuj, to štípe, nech mě, to se mi nelíbí!“

Neposlouchá. Odkládá mýdlo. Svou práci jsem udělala. Už ho nezajímám. Je čistý. Vytahuje špunt a nechává mě odtéct.

Tohle je člověk? Bublám na něj, teču dál.

Lenka Kružíková**Cesta za smradem**

Spláchno ho to pořádně. Voda přeskakovala chodníky a vlévala se de kanálů.

Nikdo si ho nevšímal.

Na ulici bylo rušno, sbíječky se předháněly, která bude zuřit nejvíce. Kličkoval mezi nimi a hledal nejlepší místo, kam zapadnout.

Nechal se unášet dál. Tady už bylo hotovo. Dlaždice zapadaly jedna k druhé a rytmické pořukávání dělníků dokresloval cinkot tramvaj.

Nořil se hlouběji do ulic. Blížil se ke stoce, smrděla už z dálky. Ze stěn jí pomalu odkapávala dlouho hromaděná špína. Chtěl se jí vyhnout, ale něco ho k ní táhlo. Překonal poslední metr a stoka ho pohltila. Pohupoval se na hladině a čekal na vysvobození.

David si míč přitáhl dlouhým klackem a očistil ho. Můžou zase spolu na hřiště.

Tereza Kašparová**Tichý život v tichém bytě**

Žil sám. Vrcholem společenského života bylo pozorování akvarijní rybičky. Jméno neměla, nepotřeboval ji nijak oslovovat. Miloval, když spolu jen tak mlčeli. Jeho domov pro něj byl oázou klidu.

Za chvíli ho bude muset ale opustit a vyjít vstříc novým sluchovým dobrodružstvím! Sevřela se mu hrudí. Čekala ho totiž cesta přes rozkopané sídliště k holiči.

Se sklopenou hlavou kličkoval mezi dělníky a jejich burácejícími stroji. Nemohl se dočkat, až se za ním zaklapnou dveře. Když s velkou úlevou dosedl na křeslo, oslovil ho kadeřník:

„Co si dáte, pane? Whiskey nebo kávu?“

„Dám si jedno ticho, prosím.“

Odpověď už nedostal. Ale nůžky jeho přání nijak nerespektovaly.

DRABBLE O PROSTŘEDÍ**Soňa Bačiková****Pomoc! (Alebo fľašu prosecca)**

(CIKÁDA, UŠIAK, JARMULKA, FAKLE, RAKYTNÍK)

V inzeráte avizovali pokojný apartmán s terasou. Teraz stojím v kutici s oknom, dvojplatničkou, obklopená vlastnými haraburdami. Poznám tu len miesto, kde budem pracovať a tento byt.

Sťahovači odišli. Rezignovane som prehodila sako cez ušiak a predrala sa cestičkou k oknu. Spustil sa koncert cikád.

Zvonček! Zvládnem slalom medzi krabicami a otvorím dvere. Stojí v nich domáci s jarmulkou na hlave. „Vitajte! Mám dve informácie. Nebuďte hlučná, a keď vypadne prúd svieťte fakľami. To sa stáva.“

Vráža mi dve do ruky a odchádza.

Vracia sa sťahovač. Prináša rakytník. Sadám si k stromu v kvetináči a premýšľam, kde sa stala chyba.

Tereza Kašparová**Babičko, ráda Vás poznávám**

(AVOKÁDO, FAJFKA, GRAMOFON, ŠPERKOVNICE, UBROUSEK)

Stála jsem před bytem a nervózně svírala květinu. Dveře se otevřely a mě vítal babiččin úsměv: „Pojďte dál,“ vyzvala mě.

Následovala jsem ji po křupajících parketách, jejichž zvuk tlumil omšelý koberec. Z gramofonu se linula hudba a vzduchem se šířila vůně doutnajících fajfky. Prohlížela jsem si malou, ale útulnou garsonku.

Na stole byly připravené avokádové toasty s ubrouskem a vedle nich stála šperkovnice s náušnicemi.

„Ty jsou po mamince. Jsou pro vás.“

„Děkuji.“ Oči se nám oběma zalily slzami dojetí. Nesměle mě pohládila po ruce.

„Nechtěla adopci, ale byla moc mladá. Taky bychom se sem nevešli.“

„Já to chápu, babičko.“